

Sinteză de politici

Asigurarea integrării egalității de gen și a drepturilor femeilor în următorul Cadru Financiar Multianual al UE

Această sinteză de politică prezintă trei recomandări sprijinite de o largă coalitie de experți și organizații ale societății civile (OSC), menite să orienteze instituțiile Uniunii Europene (UE) către un cadru financiar multianual (CFM) mai receptiv la dimensiunea de gen. Documentul urmărește să contribuie la asigurarea faptului că următorul CFM, respectiv bugetul UE, este conceput astfel încât să promoveze egalitatea de gen prin dispoziții clare, în conformitate cu angajamentele juridice.

Tratatul privind funcționarea UE, [articolul 8](#), stipulează: „În toate acțiunile sale, Uniunea urmărește să elimine inegalitățile și să promoveze egalitatea între bărbați și femei”. Egalitatea de gen este un drept fundamental, o valoare esențială și o prioritate strategică a UE, cu potențialul de a sprijini atingerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD) și de a consolida securitatea. [Institutul European pentru Egalitatea de Gen](#) a constatat recent că reducerea inegalităților de gen ar putea duce la o creștere a PIB-ului UE cu până la 9,6% până în anul 2050 – un argument economic solid în favoarea integrării dimensiunii de gen în buget. Parlamentul European, Consiliul și Comisia și-au exprimat angajamentul de a promova egalitatea, drepturile și oportunitățile pentru toate femeile și toți bărbații, precum și de a integra dimensiunea de gen în actualul [Acord interinstituțional](#), CFM și bugetul UE. Deși au fost exprimate angajamente în acest sens, [Raportul special al Curții de Conturi Europene din 2021](#) a constatat următoarele:

Comisia nu și-a asumat încă angajamentul de a integra perspectiva de gen în bugetul UE. Ciclul bugetar al UE nu a luat în considerare în mod adecvat egalitatea de gen; a acordat puțină atenție analizei de gen a politicilor și programelor examinate; a utilizat în mod limitat date și indicatori dezagregate pe sexe și a publicat puține informații privind impactul global al bugetului UE asupra egalității de gen.

[Parlamentul European](#) a declarat „regretă faptul că Comisia nu a efectuat în mod sistematic evaluări aprofundate ale impactului, inclusiv evaluări ale impactului de gen, pentru toată legislația care implică cheltuieli prin intermediul bugetului și insistă ca acest lucru să se schimbe”. Parlamentul a subliniat „următorul CFM trebuie să garanteze că, în general, programele de cheltuieli [...] promovează și protejează drepturile și egalitatea de șanse pentru toți, inclusiv egalitatea de gen”. Concret, acesta:

Salută elaborarea unei metodologii de urmărire a cheltuielilor bazate pe gen și consideră că lecțiile învățate, în special în ceea ce privește colectarea de date dezagregate pe gen, monitorizarea punerii în aplicare și a impactului, precum și sarcina administrativă, ar trebui aplicate în următorul CFM pentru a îmbunătăți metodologia; invită Comisia să analizeze fezabilitatea introducerii bugetului pe criterii de gen în următorul CFM

În legătură cu aceasta, [a salutat](#) anterior activitatea Comisiei privind o nouă:

Clasificarea pentru măsurarea impactului de gen al cheltuielilor Uniunii consideră că clasificarea ar trebui să ofere o reprezentare precisă și cuprinzătoare a impactului programelor asupra egalității de gen; solicită ca clasificarea să fie extinsă la toate programele din CFM și să fie mai bine integrată în cadrul CFM; subliniază, în acest sens, necesitatea colectării și analizei sistematice a datelor dezagregate în funcție de gen; se așteaptă ca toate raportările relevante pentru gen să se bazeze pe volume și nu pe numărul de acțiuni.

Având în vedere angajamentele asumate de UE și recomandările prezentate, noi, o coalitie de peste 150 de organizații ale societății civile din diverse țări, solicităm Parlamentului European, Consiliului și

Comisiei să se asigure, în cadrul viitorului dialog tripartit, că următoarele propuneri sunt reflectate în viitorul CFM.

1. Asigurarea finanțării pentru egalitatea de gen

Femeile continuă să se confrunte cu inegalități structurale și discriminare în toate statele membre ale UE, conform [indicele UE al egalității de gen](#), precum și în afara UE. Respectarea obligațiilor juridice în materie de egalitate de gen, alături de angajamentele asumate de UE (de exemplu, următoarea [Strategie a UE privind egalitatea de gen](#), Planul de acțiune al UE privind egalitatea de gen IV și Agenda privind femeile, pacea și securitatea) necesită alocări bugetare corespunzătoare pentru implementare. Pentru ca viitorul CFM să sprijine cu adevărat egalitatea de gen, este esențial un obiectiv ambițios privind cheltuielile destinate acestui domeniu. **Recomandări:**

- Stabilirea unui obiectiv ambițios pentru cheltuielile dedicate egalității de gen în cadrul CFM, similar celui existent pentru cheltuielile legate de schimbările climatice;
- Asigurarea unor alocări financiare suficiente în CFM pentru implementarea [Strategiei UE privind egalitatea de gen](#), a Planului de acțiune privind egalitatea de gen IV și a Agendei privind femeile, pacea și securitatea.

2. Solicitarea unei bugetări sensibile la gen în toate programele finanțate de UE

Uniunea Europeană ar trebui să aplice în mod consecvent bugetarea sensibilă la dimensiunea de gen în toate domeniile sale de activitate, oferind astfel un exemplu concret pentru guvernele statelor membre. Totodată, aplicarea celor mai bune practici în acest domeniu ar contribui la sporirea transparenței, responsabilității, eficienței, eficacității și impactului bugetului UE. Finanțarea ar trebui să se bazeze pe analiza nevoilor reale și să integreze o abordare intersecțională, capabilă să răspundă inegalităților multiple care afectează diferite grupuri de femei și bărbați, în funcție de factori precum vârsta, etnia, localizarea geografică, dizabilitatea, orientarea sexuală și alți determinanți sociali, economici și demografici. **Recomandări:**

- Includerea obiectivelor și indicatorilor privind egalitatea de gen în regulamentele tuturor programelor relevante de finanțare, asigurând alocarea resurselor către activități care sprijină explicit egalitatea de gen, inclusiv în sectoarele dominate de femei, în toate domeniile de politică.
- Integrarea deplină a dimensiunii de gen în cadrul de performanță care orientează implementarea CFM, pentru a garanta coerența între planificare, implementare și evaluare.
- Actualizarea metodei de urmărire a cheltuielilor destinate egalității de gen, astfel încât aceasta să funcționeze ca un instrument eficient atât ex ante, cât și ex post, generând date fiabile, utile pentru revizuirile bugetare și procesul de planificare anuală.
- Introducerea în Regulamentul privind dispozițiile comune și în alte documente juridice legate de CFM a următorului angajament explicit: „Toate cheltuielile UE implică bugetarea sensibilă la dimensiunea de gen, care include solicitarea: i) unor evaluări ex ante ale impactului de gen care să informeze toate cheltuielile în timpul fazei de proiectare; ii) stabilirii unor obiective privind egalitatea de gen însoțite de indicatori clari, niveluri de referință, ținte și cheltuieli planificate la nivelul realizărilor; iii) unor evaluări ex post ale impactului de gen ca parte a tuturor evaluărilor; și iv) unui audit anual independent care să se ocupe de egalitatea de gen.”

3. Asigurarea supravegherii, monitorizării și evaluării rezultatelor în materie de egalitate de gen

Monitorizarea eficienței, eficacității și impactului cheltuielilor și investițiilor reprezintă un element esențial pentru asigurarea transparenței și responsabilității față de contribuabilii UE, precum și pentru evaluarea contribuției cheltuielilor europene la atingerea obiectivelor politice. În prezent, Uniunea Europeană se confruntă cu dificultăți în demonstrarea progreselor concrete în promovarea egalității de gen prin intermediul bugetului său.

Printre principalele provocări identificate se numără: lipsa unor evaluări ex ante ale impactului de gen pentru toate acțiunile, necesare pentru a identifica nevoile specifice ale femeilor și bărbaților și pentru a stabili date de referință solide; sisteme de gestionare a datelor care nu permit consolidarea ușoară a informațiilor privind impactul și costurile la nivel național, regional sau european.

Pentru a răspunde acestor lacune, UE poate consolida urmărirea cheltuielilor orientate spre rezultate (realizări, efecte, impact), solicitând beneficiarilor să raporteze în mod sistematic cheltuielile legate de rezultatele obținute. Această abordare ar reduce sarcina administrativă a instituțiilor europene în ceea ce privește colectarea datelor, ar permite raportarea consolidată asupra indicatorilor-cheie și ar facilita evaluarea impactului strategiilor UE.

Totodată, acest sistem ar permite stabilirea unor obiective mai clare privind finanțarea egalității de gen, bazate pe nevoi reale, dovezi și lecții învățate. Dacă este corelat cu interfețe digitale, ar putea îmbunătăți considerabil schimbul de informații, transparența și responsabilitatea publică, oferind acces în timp real la date privind alocările bugetare și impactul acestora.

Recomandare:

- Regulamentele referitoare la CFM ar trebui să includă un mandat pentru instituțiile relevante, inclusiv Comisia, de a utiliza o abordare fiabilă și sisteme digitale mai bune și mai adecvate pentru monitorizarea și evaluarea realizărilor, rezultatelor și impactului egalității de gen legate de cheltuielile pentru egalitatea de gen.

This brief was written by the [Kosovo Women's Network](#) in collaboration with [Center for Research and Policy Making](#) for the [Gender Budget Watchdog Network](#), supported by the Austrian Development Agency (ADA) and Swedish International Development Cooperation Agency (Sida). The views herein are those of the authors and do not necessarily reflect the views of ADA and Sida. The European Women's Lobby and European Gender Budgeting Network contributed vital input and have endorsed the brief.